

Till Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se och
kopia till fi.sba.bb@regeringskansliet.se
samt Funktionsrätt Sverige

Stockholm, 22 augusti 2022

Sänk tröskeln till en god bostad - betänkande av utredningen om en socialt hållbar bostadsförsörjning SOU 2022:14, dnr Fi2022/01157

Astma- och Allergiförbundet tackar för möjligheten att besvara remissen. Vi har valt att svara om bostadsförsörjning för personer med allergi eller annan överkänslighet.

Astma- och Allergiförbundets synpunkter på förslagen:

- Vi är positiva till de förslag utredningen kommer med, men
- Vi saknar riktade förslag för att underlätta på bostadsmarknaden för personer med kronisk sjukdom/funktionsnedsättning som t ex allergi att hitta goda tillgängliga bostäder, bland annat föreslår vi att:
  - **införa ekonomiska styrmedel för att stimulera fler kommuner och fastighetsägare att erbjuda allergihus där efterfrågan finns**
  - **tillsätta en utredning för att se över regelverket för att göra det juridiskt hållbart för fastighetsägare att inrätta rök- och djurfria flerbostadshus (eller delar av hus, t ex vissa trapphus med lägenheter) på frivillig väg och så att personer som störs av passiv rökning från grannar i befintliga flerbostadshus kan få hjälp till ett rökfritt boende (jämför hur Finland gjort).**
  - **införa förtur i bostadskön för personer med kronisk sjukdom/funktionsnedsättning, t ex allergi, som behöver flytta på grund av att bostaden inte är tillgänglig om det inte går att åtgärda hinder med bostadsanpassning.**

Motivering:

I dagsläget är det frivilligt för fastighetsägare att inrätta allergihus och andra anpassade flerbostadshus som är exempelvis rök- och/eller djurfria. Det finns idag väldigt få allergihus (5-6 st) och skulle behöva finnas fler för att möta de behov som finns. Enligt den nationella miljöhälsoenkäten 2015 anger 45 procent av den vuxna befolkningen att de är allergiska eller känsliga mot olika allergiframkallande ämnen såsom pollen, pälsdjur, mögel, födoämnen eller kvalster, och **12 procent** anger att besvären är svåra. Det är troligen en del av dessa med svårare allergi som kan vara i behov av allergihus. Astma- och Allergiförbundet får en hel del frågor från privatpersoner om detta.

Hyresgäster som inte tål pälsdjur eller tobaksrök eller inte vill utsättas för tobaksrök borde få möjlighet att välja flerbostadshus som är rökfria och/eller djurfria i varje kommun. Undersökningar visar även att en majoritet av befolkningen, inte bara de med allergi, vill ha rökfritt i flerbostadshus. Det är idag svårt att inrätta rök- eller djurfria hus som håller vid juridisk prövning om de inte är allergihus. Många hyresgäster i befintliga flerfamiljshus som utsätts för grannars rökning upplever att det är svårt att få någon hjälp alls i dagsläget. En översyn av regelverket (motsvarande som gjorts i Finland) för att komma till rätta med störande rökning från grannar behövs. Att hitta en bra bostad är ofta ännu svårare för dem med allergi och annan överkänslighet om det är bostadsbrist i kommunen. Det kan vara nästan omöjligt att flytta om grannen röker. Att välja ett nybyggt rökfritt hus med hög hyra/boendekostnad kan vara svårt för dem med svagare ekonomi (t ex vid sjukpension eller arbetslöshet).

För personer med svåra besvär av exempelvis pälsdjursallergi, astma eller doftöverkänslighet kan det vara ännu besvärligare än för andra att hitta en bostad där man inte blir sjuk, särskilt om man bor i flerbostadshus. Men förtur till bostadskö i kommunen finns sällan. Några vanliga hinder för dessa personer är att grannar har pälsdjur, röker eller använder parfymade produkter (exempelvis tvättmedel i gemensamma tvättstugor). Det är oftast en mycket liten del av hindren som går att lösa med anpassningar i den egna bostaden, t ex inglasad balkong om grannar röker eller egen tvättmaskin för dem som inte klarar att tvätta i den gemensamma.

Allergi bedöms inte som en funktionsnedsättning enligt Plan- och Bygglagen (omfattar nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga). I byggreglerna finns vissa regler som rör inomhusmiljö i kapitlet om Hygien, hälsa och miljö. Men ordningsregler som skulle underlätta för många med allergi behöver ofta införas från början vid nybyggnad även om de ingår i förvaltningsskedet. Dessutom borde relevant lagstiftning ses över och ändras så det går att inrätta rök- och/eller djurfria lägenheter i befintliga trapphus om alla hyresgäster är överens om detta. Kunskapen och intresset för allergihus och att marknadsföra dem är ibland begränsad hos fastighetsägare. Det gör att ordningsregler tyvärr kan tas bort som egentligen skulle behövas eller inte kan kompletteras om andra hyresgäster (som inte har allergi) tycker det är besvärligt att följa dem.

Med vänlig hälsning,

Mikaela Odemyr,
Ordförande, Astma- och Allergiförbundet

Källor och mer information:

Miljöhälsorapport 2017 (vuxna - statistik om allergier);
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/m/miljohalsorapport-2017/>

Artikel i Hem & Hyra om allergihus 2021; <https://www.hemhyra.se/nyheter/bara-en-handfull-allergihus-trots-miljontals-svenska-allergiker-sa-har-fungerar-det>

Artikel i Allergia 2015; <https://www.allergia.se/forsamring-i-allergihus/>
och Hem & Hyra 2014; <https://www.hemhyra.se/nyheter/allergiska-hyresgaster-vill-ha-parfymforbud/>

Tobaksfakta 2020 (artikelserie om rökfria flerbostadshus);
<https://tobaksfakta.se/temaserie-om-rokning-i-flerbostadshus/>

Aftonbladet debatt 2019; <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/LAe9IR/dags-att-lagstifta-mot-rokning-fran-grannar>

Hem & hyra 2018; <https://www.hemhyra.se/nyheter/sju-av-tio-vill-forbjuda-rokning-inomhus/>

Kontaktuppgifter till handläggare:

Marie-Louise Luther, intressepolitisk handläggare miljö/funktionshinderpolitik,
Astma- och Allergiförbundet
tel. 08-506 28 211
e-post: marie-louise.luther@astmaoallergiforbundet.se